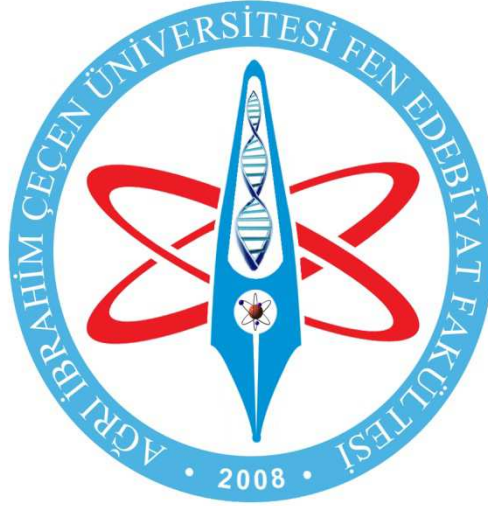


**AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN
ÜNİVERSİTESİ
FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ**



**TEZ YAZIM KILAVUZU
(LİSANS BİTİRME TEZLERİ İÇİN)**

T.C.
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ
FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TEZ YAZIM ESASLARI

1. TEMEL İLKELER

- Tezlerde kullanılan terimlerde birlik sağlanmalıdır. Örneğin tez metninde “kanun / yasa”, “tabiat / doğa”, “teori / kuram” gibi aynı anlama gelen terimlerin hangisi tercih edilecekse, tezin tamamında o terim kullanılmalıdır. (Başka kaynaklardan aynen yapılan aktarmalar bu kuralın dışındadır.)
- Anlaşılır, sade ve akıcı bir dil kullanılmalıdır.
- Tezlerde üslûp birliği sağlanmalıdır.
- Yazım sırasında Türk Dil Kurumunun “Yazım Kılavuzu” esas alınmalıdır.
- Tezlerde bir veya birden fazla kaynaktan yapılan aktarma ve alıntılar, birbiri ardı sıra bir sayfa veya daha fazla yer tutacak şekilde verilmemelidir.
- Tezlerde bilimsel etik kuralları mutlaka gözetilmeli, intihal yapılmamalıdır.

2. TEZ YAZIMINDA KULLANILACAK KÂĞIT CİNSİ VE SAYFA DÜZENİ

2.1. Kâğıt Özellikleri

Tezler normal olarak A4 boyutunda birinci hamur kâğıdın tek yüzüne yazılır. Ancak, tez yazımında çeşitli tablo, grafik şekil vb. için A4 boyutundan farklı bir kâğıt A4 boyutunda katlanmak suretiyle kullanılabilir.

2.2. Sayfa Düzeni

Kenar Boşlukları:

Sol kenar: 4 cm

Üst kenar: 4 cm

Sağ kenar: 2,5 cm

Alt kenar: 2,5 cm

Sayfa Numaraları: Sayfa numaraları parantez, çizgi vb. işaretler kullanılmadan kâğıdın üst kenarından 2,5 cm aşağıya yazı çerçevesinin ortasına yazılmalıdır. İç kapak ile jüri üyeleri onay sayfasına numara yazılmamalıdır.

Numaralandırma: Sayfa numaraları “içindekiler” bölümünden başlayarak verilir. Girişe kadar olan bölümler büyük Romen rakamlarıyla (I, II, III, IV, V, VI, VII...), giriş bölümü ile başlayan diğer sayfalar ise normal rakamlar ile (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7...) numaralandırılır.

Yazı Tipi ve Boyutu: Times New Roman yazı tipinde ve 12 punto büyüklüğünde yazı karakteri kullanılmalıdır. Sayfa altında gösterilecek olan dipnotlar da Times New Roman yazı tipinde ve 10 punto büyüklüğünde olmalıdır. Gerekli görülen hallerde tablo ve şekillerde yazı büyüklüğü 10 punto kullanılabilir.

Satır Aralıkları: Metin içinde satır aralıkları 1,5 cm satır aralığı, dipnotlarda ise 1 cm olarak kullanılmalıdır.

Paragraflar: Ana metin ve dipnotlar iki yana yaslanarak yazılmalıdır. Paragrafların ilk satırı soldan bir TAB içeriden başlanılarak yazılmalıdır.

Bölüm Başlıkları:

- Birinci düzey başlıklarının her biri (bölüm başlıkları) yeni bir sayfadan başlar ve başlığın bütün sözcükler büyük harfle, koyu (bold), 12 punto yazılır ve metin ortalanır.
- İkinci düzey başlıklarda bütün sözcükler büyük harfle ve koyu yazılır, sol kenardan hizalanır.
- Üçüncü düzey başlıklarda bütün sözcüklerin sadece ilk harfleri büyük, diğerleri küçük harfle koyu yazılır ve sol kenardan hizalanır.
- Dördüncü ve daha alt düzeydeki başlıklarda ise bütün sözcüklerin ilk harfleri büyük diğerleri küçük harfle yazılır, sol kenardan hizalanır.

Bütün başlıklar numaralandırılır ve başlıklardan önce 3 satır (2x1,5 satır), sonra 1,5 boşluk bırakılır.

3. TEZİN DÜZENLENMESİ

3.1. Tezin Sıralanması

1. Ön kapak
2. Boş sayfa
3. İç kapak
4. Jüri üyeleri onay sayfası
5. İçindekiler
6. Türkçe özet sayfası
7. İngilizce özet sayfası
8. Simgeler ve kısaltmalar dizini
9. Tablolar ve şekiller dizini
10. Önsöz
11. Giriş
12. Bölümler
13. Sonuç
14. Kaynakça
15. Ekler
16. Öz geçmiş
17. Boş sayfa

18. Arka kapak

1. Ön kapak: Ön kapak sırasıyla T.C., Üniversite, Fakülte, Anabilim Dalı bloğu, Adayın Adı ve Soyadı, Tezin başlığı, Tezin Türü, Danışmanının Unvanı, Adı ve Soyadı, Tezin Basım Yeri ve Yılı kısımlarından oluşur. (Ek 1)

Ön kapağın düzenlenmesine ait hususlar: Sayfanın sol ve sağ kenarlarından 3 cm, üst ve alt kenarlarından 4 cm boşluk bırakılır. Tezin ön kapağı beyaz parlak karton olur. Bütün yazılar ortalanır. Ön kapak üzerindeki yazılardan sadece Tezin Adı 14 punto diğerleri ise 12 punto büyüklüğünde olur. Adayın adı ve soyadı ile danışmanının Unvanı, Adı ve Soyadının sadece ilk harfleri büyük yazılır.

2. Boş Sayfa: Tezi ve cildi korumak amacıyla tezin basıldığı kâğıt boyutunda ve kalitesinde boş bir sayfa eklenir. (Normal A4 kâğıdı)

3. İç Kapak: Bu sayfanın içeriği ve düzeni tümüyle dış kapağın aynı olmalı ancak tez yazımında kullanılan normal kâğıt (A4) üzerine yazılmalıdır.

4. Jüri Üyeleri Onay Sayfası: Tezin savunma sınavında bulunan jüri üyelerinin unvan, ad ve soyadları ile imzaları yer almalıdır. (Ek 2)

5. İçindekiler Dizini: Tez metni içinde yer alan Özet, Abstract, Kısaltmalar ve Simgeler Dizini, Tablolar, Şekiller, Önsöz, Giriş, Bütün Bölüm Başlıkları, Sonuç, Kaynakça, Ekler ve Öz Geçmiş içindekiler dizini içerisinde gösterilir.

6. Türkçe Özet Sayfası: Tezin kısa özeti ve anahtar kelimeler Türkçe olarak yazılır. (Ek 3)

7. İngilizce Özet Sayfası (Abstract): Türkçe özet ve anahtar kelimelerin İngilizce olarak yazıldığı bölümdür. (Ek 4)

- 8. Simgeler ve Kısaltmalar Dizini:** Tezde kısaltmalar kullanılmışsa bunlar alfabetik sırayla alt alta yazılı ve karşılıklarına kısaltmanın açık hali verilir.
- 9. Tablolar ve Şekiller Dizini:** Tezde tablo, grafik, harita vb. kullanılmışsa ilgili tablo, grafik, harita vb. için dizin oluşturulur. Tablo başlıkları tablonun üst kısmına, grafik ve şekil başlıkları ise bunların alt kısmında birbirini izleyen numaralar kullanılmak suretiyle gösterilir.
- 10. Önsöz:** Önsöz, kısaca tezin amacına değinildikten sonra, gerekiyorsa tezin hazırlanmasında karşılaşılan güçlükler konusunda bilgilerin yanı sıra tezin hazırlanmasında katkısı olan kişi ve/veya kuruluşlara teşekkür gibi açıklamaları içerir. “ÖNSÖZ” ibaresi büyük harflerle ve sayfanın üst orta kısmına yazılır. Önsöz metni 2 sayfayı geçmemelidir.
- 11. Giriş:** Giriş kısmında önsözde belirtilenler tekrar edilmemek üzere, çalışmada çözümlenmesi amaçlı bilimsel sorunlar etraflıca tanımlanmalı; kullanılan kuramsal çerçeve, bölümlerin kısa tanıtımı, yöntem ve teknik yeterince açıklanmalıdır.
- 12. Bölümler:** Girişten sonra tezin bölümleri yer alır. Tezin bölümleri, gerek duyulan ayrıntı düzeyine bağlı olarak tezi sonuca götüreceği bilgi ve açıklamaları, uygun düşünce silsilesi içinde ortaya koyar.
- 13. Sonuç:** Metin kısmının son bölümü, “SONUÇ” başlığını taşır. Burada, girişte açıklanan tezin amacı ve/veya hipotezinden başlayarak tezin sınırlılıkları çerçevesinde tezde ulaşılan çözüm, tezin çeşitli bölümlerinde varılan sonuçlardan da yararlanarak açıklanır. Bu açıklamalar mümkünse veya gerek varsa daha sonraki çalışmalara ışık tutacak çeşitli önerilerle desteklenir. Ayrıca, yapılan araştırmada çözümlenemeyen sorunlar varsa, bunların gelecekte hangi tür veya konudaki araştırmalarla çözümlenebileceğine ilişkin bilgiler de verilir.

14. Kaynakça: Tez çalışması boyunca yararlanılan tüm kaynaklar belirtileceği gibi alfabetik sıra ile mutlaka yazılmalıdır. Kaynakça'da yer alan kaynaklar aday tarafından bizzat görülüp okunmuş olmalıdır. Kaynağın künyesi kurallara uygun olarak tam ve doğru olarak verilmelidir.

15. Öz Geçmiş: Adayın öz geçmişi Ek 5'te verilen form doldurularak teze eklenir.

4. DİPNOT GÖSTERME VE KAYNAKÇA OLUŞTURMA

4.1. Dipnot Gösterme

Bu sistemde, her sayfada atıf yapılan kaynaklar sırasıyla o sayfanın altında verilir, sonra da hepsi birden KAYNAKÇA bölümünde gösterilir. Böylece bu yöntemde bir kaynak hem ilk geçtiği sayfada hem de KAYNAKÇA kısmında olmak üzere iki kere tanıtılmış olur.

- Dipnotlar gereksiz derecede uzun olmamalıdır.
- Aynı dipnot numarası altında birden fazla kaynak gösterilebilir.
- Başlık satırlarına dipnot konmaz.
- Dipnotlar özel haller dışında rakamla sayfanın altında gösterilir.
- Dipnotlar bir isim, kavram veya konu sözcüğünden hemen sonra ya da cümle ya da paragraf sonlarına konulmalıdır.
- İlk kez başvurulmuş bir kaynakla ilgili tüm bilgiler verilir. Mesela:
[Berke Vardar, *Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğü*, Multilingual Yabancı Dil Yay., İstanbul 2002, s. 184.]
- **Kitap Kaynak Gösterme:**
Yazar Adı Soyadı, Kitap Adı, Cilt Sayısı (*Mesnevi I-VI*), Kaçınıcı Baskı Olduğu (Birinci baskı ise gerek yok), Yayınevi, Yayın Yeri Yayın Yılı, Cilt, Sayfa.
- **Sürelili Yayını Kaynak Gösterme:**
Yazar Adı Soyadı, "Makalenin Adı", Derginin Adı, Cilt: ..., Sayı: ..., Ay Yıl, Sayfa.

- **Ansiklopediyi Kaynak Gösterme:**

İhsan Işık, *Resimli ve Metin Örnekli Türkiye Edebiyatçılar ve Kültür Adamları Ansiklopedisi*, 6. C., (2. bs.), Elvan Yay., Ankara 2007, s. 2563.

- Aynı kaynağa ikinci kez başvuruda eserim tüm künyesi yazılmaz. Mesela:
[Vardar, s. 77-78.]
- Yazarın birden fazla eserine başvuru yapılmışsa kullanım sırasına göre a, b, c, gibi kısaltmalar kullanılabilir.
- Yazar adları yazılırken Prof., Doç., Dr., Arş. Gör., vb. unvanlar yazılmaz.

“ÖRNEK KAYNAKÇA”

Ahterî Mustafa Efendi, (Hzl. Ahmet Kırkkılıç, Yusuf Sancak), *Ahterî-i Kebir*, TDK Yay., Ankara 2009.

Aksoy, Ömer Asım, *Türk Diline Emek Verenler Mütercim Asım*, TDK Yay., Ankara 1962.

Devellioğlu, Ferit, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*, (25. bs.), Aydın Kitabevi Yay., Ankara 2008.

Divlekçi, Celâleddin, *Dilbilim ve Kur'an İlimleri Açısından el-Fîruzâbâdî'nin Besâir'i*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta 2000.

Eminoğlu, Emin, *Türk Dilinin Sözlükleri ve Sözlükçülük Kaynakçası*, Asitan Yay., Sivas 2010.

Eren, Hasan, *Türk Dilinin Etimolojik Sözlüğü*, (2. bs.), Bizim Büro Basım Evi, Ankara 1999.

Erkan, Arif, *Arapça-Türkçe Büyük Sözlük El-Beyan*, Yasin Yayınevi, İstanbul 2006.

Güler, Kemal, *Kâmûsu'l-Muhît Tercümesindeki Türkçe Hayvan İsimleri*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1988.

İbn-i Manzur, *Lisanü'l-Arab*, Dar Sader Yay., Beyrut 1995.

Kaçalin, Mustafa S. “Mütercim Âsım Efendi”, *İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yay., İstanbul 2001, XXIV, s. 200-202.

Kanar, Mehmet, *Etimolojik Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, Derin Yay., İstanbul 2005.

Kara, Funda, *Namık Kemal'in Mektuplarında Söz Dizimi*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2001.

Karlı, İlyas, *Mütercim Ahmed Âsım Efendi ve Arap Lügatçılığındaki Yeri*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2010.

Kılıç, Hulûsi, "Fîrûzâbâdî", *İslam Ansiklopedisi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yay., İstanbul 1996, XIII, s. 142-145.

Kirişçioğlu, M. Fatih, *Mütercim Âsım Efendi'nin Kâmûs Tercümesi'ndeki Uzun İsimleri*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1988.

Komisyon, *Resimli ve Metin Örnekli Türkiye Edebiyatçılar ve Kültür Adamları Ansiklopedisi*, (2. bs.) C. VI, Elvan Yay., Ankara 2007.

Korkmaz, Zeynep, *Gramer Terimleri Sözlüğü*, TDK Yay., Ankara 2007.

Meninski, Franciscus á Mesgnien, *Thesaurus Linguarum Orientalium Turcicae-Arabicae-Persicae Lexicon Turcico-Arabico-Persicum*, Simurg Yay., İstanbul 2000.

Mutçalı, Serdar, *Arapça-Türkçe Sözlük*, Dağarcık Yay., İstanbul 1995.

Redhouse, James W., *Turkish and English Lexicon*, (3. bs.), Çağrı Yay., İstanbul 2006.

Sami, Şemsettin, *Kamus-ı Türki*, (13. bs.), Çağrı Yay., İstanbul 2004.

Simavî, Sedat (hızl.), *Meşhur Adamlar (Hayatları-Eserleri) Ansiklopedisi*, İstanbul 1933-1935.

Togan, Zeki V., *Tarihte Usûl*, (4. bs.), Enderun Kitabevi, İstanbul 1985.

Turhan, Emin Ali, *Kâmûs-ı Okyanus'ta Nebât Adları*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1988.

Türk Dil Kurumu, *Derleme Sözlüğü*, C. I-VI, Ankara 2009.

Türk Dil Kurumu, *Tarama Sözlüğü*, C. I-VIII, (4. bs.), Ankara 2009.

Türk Dil Kurumu, *Türkçe Sözlük*, (10. bs.), Ankara 2005.

Türk Dil Kurumu, *Yazım Kılavuzu*, (24. bs.), Ankara 2005.

Türkmen, Dursun Ali, *Mütercim Âsım Efendi ve Tuhfe-i Âsım*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun 1995.

Vardar, Berke, *Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğü*, (2. bs.), MULTILINGUAL Yabancı Dil Yay., İstanbul 2007.

